

**GODE RÅD OG
NYTTIG INFORMATION
TIL DIG SOM HAR
KRONISK
TARMBETÆNDELSE
OG SKAL BEHANDLES
MED BIOLOGISKE
LÆGEMIDLER**

Hvad betyder IBD?

Og hvad er kronisk tarmbetændelse?

IBD er en forkortelse af den engelske betegnelse Inflammatory Bowel Disease. IBD er en fællesbetegnelse for kronisk tarmbetændelse, og omfatter Crohns sygdom og colitis ulcerosa.

Hvad er biologiske lægemidler?

Biologiske lægemidler er fremstillet af en levende organisme, og anvendes blandt andet til behandling af autoimmune- og inflammatoriske sygdomme fx kronisk tarmbetændelse. Biologiske lægemidler omfatter bl.a. antistoffer, signalstoffer og vacciner. De biologiske lægemidler er stoffer, som ligner og opfører sig, som de stoffer kroppen selv laver.

Hvordan virker biologiske lægemidler?

Biologiske lægemidler virker ved at hæmme de betændelsesprocesser, som opstår, når man har kronisk tarmbetændelse. De biologiske lægemidler påvirker effekten af de signalstoffer, som aktiverer og vedligeholder din sygdom. Balancen i dit immunsystem bliver derved helt eller delvist genoprettet, og dine symptomer bliver reducerede, eller ophører helt.

Hvornår vælger din læge at tilbyde dig behandling med biologiske lægemidler?

Hvis det ikke er muligt at holde din sygdom i ro med konventionel behandling, eller hvis den behandling du får, giver dig for mange eller alvorlige bivirkninger, kan din læge tilbyde dig behandling med biologiske lægemidler.

Behandlingsmål ved kronisk tarmbetændelse

Kronisk tarmbetændelse svinger typisk mellem perioder med ro og episoder med udbrud. Målet med behandling er derfor at mindske dine symptomer og at dæmpe graden af betændelse (inflammation) i tarmen, at forebygge nye sygdomsudbrud, og at sikre dig så stor livskvalitet som muligt.

HYPPIGSTE LOKALISATION

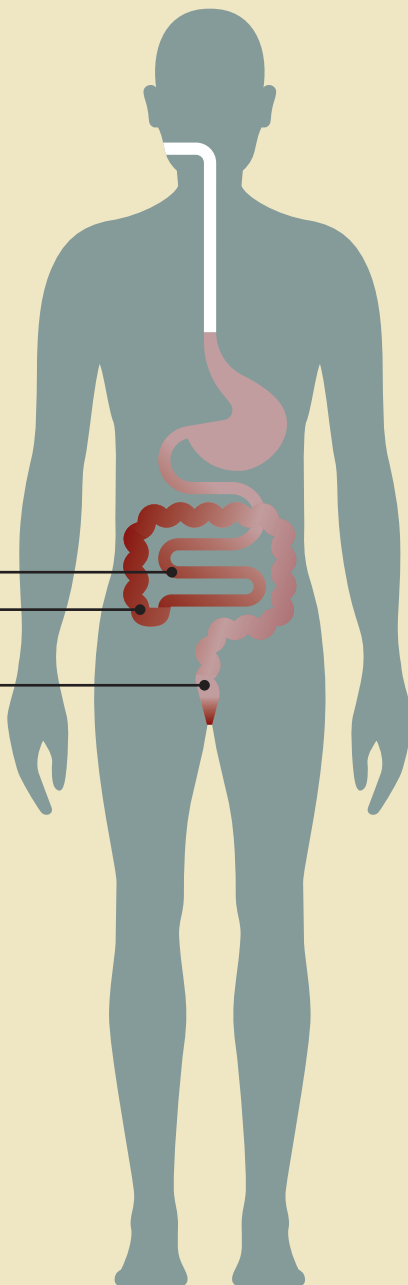
HYPPIGST

SJÆLDENT

KUN TYNDTARM 33%

ILEOCOLISK 45%

COLON ALENE 20%

BEHANDLINGSMÅLENE ER INDIVIDUELT BESTEMT FOR DEN ENKELTE PATIENT

Behandlingsmål ved Crohns sygdom

Behandlingsmålene er individuelle, og er således forskellig fra patient til patient. Behandlingsmålene kan omfatte ophør af mavesmerter, normalisering af afføringsmønster, at mindske almensymptomer og træthed, heling af tarmslimhinden vurderet ved afføringsprøve/endoskopi og endelig ingen tegn på betændelse ved skanning af tarmen. Behandlingsmålet kan også være, at der ved lægernes undersøgelser ikke findes tegn til sygdomsaktivitet.

Behandlingsmål ved colitis ulcerosa sygdom

Behandlingsmålene omfatter ophør af blod i afføringen og normalisering af afføringsfrekvens, at mindske almensymptomer og træthed og heling af tarmslimhinden vurderet ved afføringsprøve/endoskopi.

Udover blod- og afføringsprøver kan lægen ønske at foretage kikkertundersøgelser af tarmen for at sikre at den er helet og uden tegn til betændelse

Hvor bliver man behandlet med biologiske lægemidler?

Du kan kun blive behandlet med biologiske lægemidler på de gastroenterologiske afdelinger på hospitalet. Nogle medikamenter kan kun gives som drop i afdelingernes ambulatorier, andre, der gives som injektionssprøjter, kan du oplæres til at tage selv hjemme.

Undersøgelser før behandling med et biologisk lægemiddel

Biologiske lægemidler påvirker immunsystemet. Din læge er derfor meget opmærksom på, om du har infektioner i kroppen, da de kan blusse op under behandlingen. Din læge skal også vide, om du har været alvorlig syg fx hjertesygdom og tidligere kræftsygdom inden for de seneste 5 år.

Før du bliver sat i behandling med et biologisk lægemiddel, bliver du derfor undersøgt for infektioner som fx smitsom leverbetændelse, HIV og tuberkulose.

For at forebygge nogle alvorlige infektioner, anbefaler man vaccination mod HPV og influenza.

Kontrol under behandling med et biologisk lægemiddel

I selve behandlingsforløbet skal du have taget blodprøver regelmæssigt, og du skal aflevere afføringsprøver. Prøverne hjælper din læge med at vurdere, hvor længe du skal fortsætte med behandlingen og, hvordan det går med din behandling. Lægen ser på 2 ting; effekt og bivirkninger. Har behandlingen den ønskede effekt? Er der for mange bivirkninger?

HVILKE BIOLOGISKE LÆGEMIDLER BRUGER MAN TIL BEHANDLING AF IBD; CROHNS SYGDOM OG COLITIS ULCEROSA?

ANTI-TNF-ALFA

(Anti-tumor-nekrose-faktor-hæmmer)

TNF-alfa er et naturligt signalstof, der dannes af de hvide blodlegemer i kroppen. Anti-TNF-alfa er monoklonale antistoffer, der binder sig til signalstoffet TNF-alfa, og modvirker udviklingen af tarmbetændelse/dæmper betændelsen i tarmen. Anti-TNF-alfa lægemidler bliver brugt til behandling af både Crohns sygdom og colitis ulcerosa. Behandlingen sker typisk via et drop i armen, og tager 0,5- 2 timer.

ANTI-INTEGRIN

Anti-integrin-hæmmer er et såkaldt humaniseret monoklonalt antistof, som ligner og opfører sig som menneskelige antistoffer. Anti-integrine lægemidler bliver brugt til behandling af både Crohns sygdom og colitis ulcerosa. Anti-integrin behandlingen virker ved at dæmpe betændelsen i tarmen. Behandlingen bliver givet via et drop i armen og tager ca. 30 minutter.

ANTI-INTERLEUKIN

Anti-interleukin er et såkaldt anti-signalstof. Anti-interleukine lægemidler til behandling af IBD virker ved at hæmme effekten af forskellige signalstoffer, herunder interleukin 12 og 23. Begge interleukiner spiller en aktiv rolle i udviklingen af betændelse i tarmen. Disse anti-interleukine lægemidler bliver i øjeblikket kun brugt til behandling af Crohns sygdom. Behandling bliver givet som infusion og injektion

Lægemiddelskift – Hvis behandlingen ikke virker

Hvis effekten udebliver eller ophører, eller hvis behandlingen giver bivirkninger, er det muligt at skifte til et andet biologisk lægemiddel enten med samme virkningsmekanisme eller et fra en anden gruppe. Ligeledes kommer der løbende nye biologiske lægemidler med virkning på kroniske tarmsygdomme. Nye biologiske lægemidler afprøves i forsøg, som du kan blive inviteret til at deltage i.

DU BØR ALTID SÆTTE DIG GRUNDIGT IND I DEN TYPE MEDICIN, DU FÅR, SÅ DU KAN REAGERE HURTIGT VED EVENTUELLE ALVORLIGE BIVIRKNINGER.

Almindelige bivirkninger ved behandling med biologiske lægemidler ved kronisk tarmbetændelse

De mest almindelige bivirkninger ved behandling med biologiske lægemidler ved kronisk tarmbetændelse er: træthed, kvalme, svimmelhed, hovedpine og rødme, kløe hævelse eller eksem, der hvor man har fået injiceret medicinen samt ledsmerter. Mange bivirkninger er milde eller forbigående og medfører ikke behov for behandlingsskift.

Alvorlige bivirkninger ved behandling med biologiske lægemidler ved kronisk tarmbetændelse

Disse omfatter allergiske reaktioner, infektioner med feber, herunder virusinfektioner samt påvirkning af leveren.

Forholdsregler

Biologiske lægemidler påvirker immunsystemet og dets beskyttende funktion mod infektioner. Du skal derfor være særligt opmærksom på:

Tegn til infektioner herunder feber. Aftal med din læge, hvad du skal gøre i disse tilfælde.

Biologiske lægemidler kan påvirke effekten af nogle vacciner, mens andre vacciner ikke må gives under behandling. Snak med din læge inden du bliver vaccineret

**DENNE BROCHURE
HVERKEN KAN ELLER
SKAL ERSTATTE
DEN RÅDGIVNING, SOM
DU FÅR AF DIN LÆGE
ELLER SYGEPLEJERSKE.
HVIS DU HAR SPØRGSMÅL,
ELLER HVIS DU HAR
BEKYMNINGER, KAN
DU ALTID KONTAKTE
DIN LÆGE ELLER
SYGEPLEJERSKE.**